

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ (๑) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๑๕ กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนด สวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้างไว้ ดังต่อไปนี้

ความทั่วไป

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“สภาพความร้อน” หมายความว่า อุณหภูมิที่เป็นอยู่รอบตัวลูกจ้างในขณะที่ทำงานปกติ

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงาน โดยจ่ายค่าจ้างให้และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่าผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่ นายจ้าง เพื่อรับค่าจ้าง ไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน

“ลูกจ้างประจำ” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างตกลงจ้างไว้เป็นการประจำ

“ลูกจ้างชั่วคราว” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างตกลงจ้างไว้ไม่เป็นการประจำ เพื่อทำงานอันมีลักษณะเป็นครั้งคราว เป็นการจร หรือเป็นไปตามฤดูกาล

หมวด ๑

ความร้อน

ข้อ ๒ ภายในสถานที่ประกอบการที่มีลูกจ้างทำงานอยู่ จะมีสภาพความร้อนที่ทำให้อุณหภูมิของร่างกายของลูกจ้าง สูงเกินกว่า ๓๘ องศาเซลเซียสมิได้

ข้อ ๓ ในกรณีที่ภายในสถานที่ประกอบการมีสภาพความร้อนที่ทำให้อุณหภูมิของร่างกายของลูกจ้างสูงกว่า ๓๘ องศาเซลเซียส ให้นายจ้างดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงเพื่อลดสภาพ

เล่ม ๓๓ ตอนที่ ๑๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ความร้อนนั้น หากแก้ไขหรือปรับปรุงไม่ได้ นายจ้างจะต้องจัดให้ลูกจ้างมีเครื่องป้องกันความร้อน มิให้อุณหภูมิของร่างกายลูกจ้างสูงกว่า ๓๘ องศาเซลเซียส

ข้อ ๔ ในกรณีที่อุณหภูมิของร่างกายลูกจ้างสูงกว่า ๓๘ องศาเซลเซียส นายจ้างจะต้องให้ลูกจ้างหยุดพักชั่วคราวจนกว่าอุณหภูมิของร่างกายลูกจ้างจะอยู่ในสภาพปกติ

ข้อ ๕ ในที่ที่เป็นแหล่งกำเนิดความร้อนที่มีสภาพความร้อนสูงถึงขนาดเป็นอันตรายแก่สุขภาพอนามัยของบุคคลให้นายจ้างปิดประกาศเตือนให้ทราบ

ข้อ ๖ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานใกล้แหล่งกำเนิดความร้อนที่ทำให้อุณหภูมิในบริเวณนั้นสูงกว่า ๔๕ องศาเซลเซียส สวมชุดแต่งกาย รองเท้าและถุงมือสำหรับป้องกันความร้อนตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

หมวด ๒

แสงสว่าง

ข้อ ๓ ภายในสถานที่ประกอบการที่ให้ลูกจ้างทำงานดังต่อไปนี้

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

(๑) งานที่ไม่ต้องการความละเอียด เช่น การขนย้าย การบรรจุ การบด การเกลี่ยวัตถุดิบหยาบ เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๕๐ ลักซ์

(๒) งานที่ต้องการความละเอียดเล็กน้อย เช่น การผลิตหรือการประกอบชิ้นงานอย่างหยาบ ๆ การสีข้าว การล้างผ้าหรือการปฏิบัติงานขั้นแรกในกระบวนการอุตสาหกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ลักซ์

ข้อ ๘ ๓ ที่ให้ลูกจ้างคนใดคนหนึ่งทำงานดังต่อไปนี้

(๑) งานที่ต้องการความละเอียดปานกลาง เช่น การเย็บผ้า การเย็บหนัง การประกอบภาชนะ เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ลักซ์

(๒) งานที่ต้องการความละเอียดสูงกว่าที่กล่าวใน (๑) แต่ไม่ถึง (๓) เช่น การกลึงหรือแต่งโลหะ การซ่อมแซมเครื่องจักร การตรวจตราและทดสอบผลิตภัณฑ์ การตกแต่งหนังสือสัตว์และผ้าฝ้าย การทอผ้า เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ลักซ์

(๓) งานที่ต้องการความละเอียดมากเป็นพิเศษ และต้องใช้เวลาทำงานนาน เช่น งานประกอบเครื่องจักรหรือ

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

อุปกรณ์ที่มีขนาดเล็ก นาฬิกา การเจาะระโนเพชร พลอย การเย็บผ้าที่มีสมัดทับ เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๑๐๐๐ ลักซ์

ข้อ ๕ ถนนและทางเดินภายนอกอาคารในบริเวณสถานที่ประกอบการต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๒๐ ลักซ์

ข้อ ๑๐ ในโถงหรือห้องเก็บวัสดุ ทางเดิน เฉลียงและบันไดในบริเวณสถานที่ประกอบการ ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๕๐ ลักซ์

ข้อ ๑๑ ให้นายจ้างป้องกันมิให้มีแสงตรงหรือแสงสะท้อนของดวงอาทิตย์ หรือเครื่องกำเนิดแสงที่มีแสงจ้าส่องเข้าตาลูกจ้างในขณะที่ทำงาน ในกรณีที่ไม้อาจป้องกันได้ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานในลักษณะเช่นว่านั้น สวมใส่แว่นตาหรือกระบังหน้าลดแสงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ตลอดเวลาที่ทำงาน

ข้อ ๑๒ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานในถ้ำ อุโมงค์ หรือในที่ที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ สวมหมวกแข็งที่มีอุปกรณ์ส่องแสงสว่างตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ตลอดเวลาที่ทำงาน

หมวด ๓เสียง

ข้อ ๑๓ ภายในสถานที่ประกอบการที่ให้ผู้จ้างคนใดคนหนึ่งทำงานดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เกินวันละเจ็ดชั่วโมง ต้องมีระดับเสียงที่ผู้จ้างได้รับติดต่อกันไม่เกินเก้าสิบเอ็ดเดซิเบล (เอ)

(๒) เกินกว่าวันละเจ็ดชั่วโมง แต่ไม่เกินแปดชั่วโมง จะต้อง มีระดับเสียงที่ผู้จ้างได้รับติดต่อกันไม่เกินเก้าสิบเดซิเบล (เอ)

(๓) เกินวันละแปดชั่วโมง จะต้อง มีระดับเสียงที่ผู้จ้างได้รับติดต่อกันไม่เกินแปดสิบเดซิเบล (เอ)

ข้อ ๑๔ นายจ้างจะให้ผู้จ้างทำงานในที่ที่มีระดับเสียงเกินกว่าหนึ่งร้อยสี่สิบเดซิเบล (เอ) มิได้

ข้อ ๑๕ ภายในสถานที่ประกอบการที่มีระดับเสียงที่ผู้จ้างได้รับติดต่อกันเกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓ ให้นายจ้างแก้ไขหรือปรับปรุงสิ่งที่เป็ต้นกำเนิดของเสียงหรือทางผ่านของเสียงมิให้มีระดับเสียงดังเกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ข้อ ๑๖ ในกรณีไม่อาจปรับปรุงหรือแก้ไขตามความในข้อ ๑๕ ได้ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างสวมใส่ปลั๊กลดเสียง หรือครอบหูลดเสียงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ตลอดเวลาที่ทำงาน

หมวด ๔

มาตรฐานเกี่ยวกับอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

ข้อ ๑๗ หมวกแข็งจะต้องมีน้ำหนักไม่เกินสี่ร้อยยี่สิบสี่กรัม ทำด้วยวัสดุที่ไม่ใช่โลหะและมีความต้านทานสามารถทนแรงกระแทกได้ไม่น้อยกว่าสามร้อยแปดสิบห้ากิโลกรัม ภายในหมวกจะต้องมีรองหมวกทำด้วยหนัง พลาสติก ผ้าหรือวัสดุอื่นที่คล้ายกัน อยู่ห่างผนังหมวก ไม่น้อยกว่าหนึ่งเซนติเมตร ซึ่งสามารถปรับระยะได้ตามขนาดศีรษะของผู้ใช้ เพื่อป้องกันศีรษะกระทบกับผนังหมวก

สำหรับหมวกแข็งที่มีอุปกรณ์ส่องแสงสว่าง นอกจากจะต้องเป็นหมวกที่มีมาตรฐานตามวรรคแรกแล้ว จะต้องมียุโรปกรณ์ที่ทำให้มีแสงสว่างที่มีความเข้มไม่น้อยกว่า ๒๐ ลักซ์ ส่องไปข้างหน้าติดอยู่ที่หมวกด้วย

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ข้อ ๑๘ ปลั๊กอุดเสียง (Ear plugs) ต้องทำด้วยพลาสติกหรือยาง หรือวัสดุอื่นใช้ใส่ช่องหูทั้งสองข้าง ต้องสามารถลดระดับเสียงลงได้ไม่น้อยกว่า ๑๕ เดซิเบล (เอ)

ข้อ ๑๙ กรอบหูลดเสียง (Ear muffs) ต้องทำด้วยพลาสติกหรือยาง หรือวัสดุอื่นใช้ครอบหูทั้งสองข้าง ต้องสามารถลดระดับเสียงลงได้ไม่น้อยกว่า ๒๕ เดซิเบล (เอ)

ข้อ ๒๐ แว่นตาลดแสง ตัวแว่นต้องทำด้วยกระจกสีซึ่งสามารถลดความจ้าของแสงลงให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสายตา กรอบของแว่นตาต้องมีน้ำหนักเบาและมีกระบังแสงซึ่งมีลักษณะอ่อน

ข้อ ๒๑ กระบังหน้าลดแสง ตัวกระบังต้องทำด้วยกระจกสี ซึ่งสามารถลดความจ้าของแสงให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสายตา ตัวกรอบต้องมีน้ำหนักเบาและต้องไม่ติดไฟง่าย

ข้อ ๒๒ ชุดแต่งกาย รองเท้า และถุงมือ สำหรับป้องกันความร้อนตามข้อ ๖ ต้องทำด้วยวัสดุที่มีน้ำหนักเบา สามารถกันความร้อนจากแหล่งกำเนิดความร้อนได้

หมวด ๕เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๓ ข้อกำหนดเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ เป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่จะต้องปฏิบัติเท่านั้น

ข้อ ๒๔ งานใดที่มีลักษณะไม่เหมาะสมแก่การที่จะให้ลูกจ้างใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ดังที่ระบุไว้ในประกาศนี้ นายจ้างอาจผ่อนผันให้ลูกจ้างระงับการใช้อุปกรณ์นั้น เฉพาะการปฏิบัติงานในลักษณะเช่นว่านั้นเป็นการชั่วคราวได้

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่า สภาพความร้อน แสงสว่าง หรือเสียง ในบริเวณสถานที่ประกอบการ มิได้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ ตักเตือนเป็นหนังสือ ให้นายจ้างปฏิบัติการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ข้อ ๒๖ ประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

กนิง ภาไชย

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย